

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkiye

«Ekonomik Değerlendirme ve İş Birliği Alanları»

Dr. Hakan YURDAKUL
Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurul Üyesi

Uluslararası Sigorta Zirvesi
23-24 Mayıs 2022

Ekonomilere Kısa Bakış

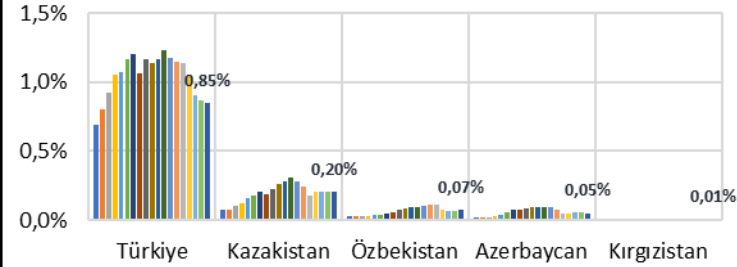
- Satınalma Gücüne göre Küresel Hasılanın toplamda %1,2'sini oluşturuyorlar.
- Satınalma Gücüne göre Kişi Başı Ortalama Gelirin ortalamada %45,5'ine sahipler.

- İhracat ortalamada GSMH'lerinin %30,0'ını oluşturuyor.
- Küresel İhracatın toplamda %1,3'ünü oluşturuyorlar.

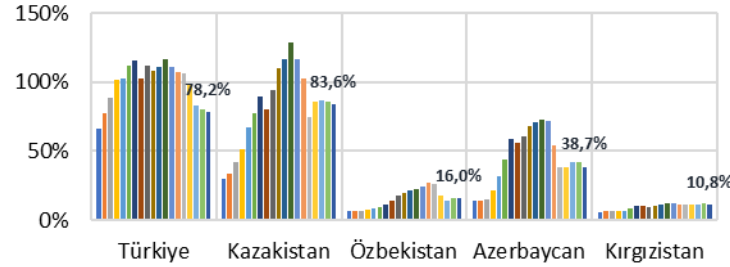
- İthalat ortalamada GSMH'lerinin %36,9'unu oluşturuyor.
- Küresel İthalatın toplamda %1,5'ini oluşturuyorlar.

- Ağırlıklı ihracatları petrol ve petrol ürünleri olan Kazakistan ve Azerbaycan düzenli dış ticaret fazlası, diğerleri açığı veriyorlar.
- Küresel nüfusun %1,98'ini oluşturuyorlar, 2002'de bu oran %1,89 idi.

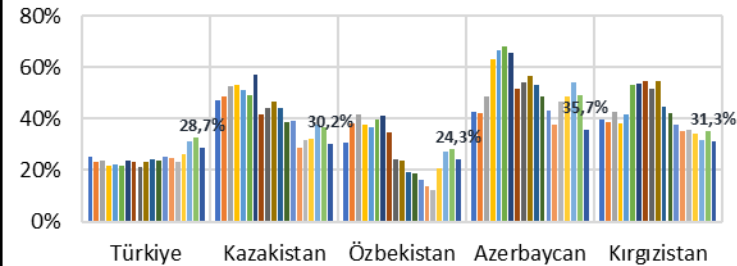
Küresel Hasılanın %'si, 2002-2020

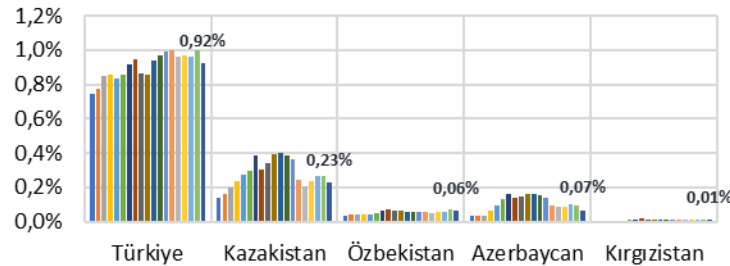
Küresel Ortalama Gelirin %'si, 2002-2020

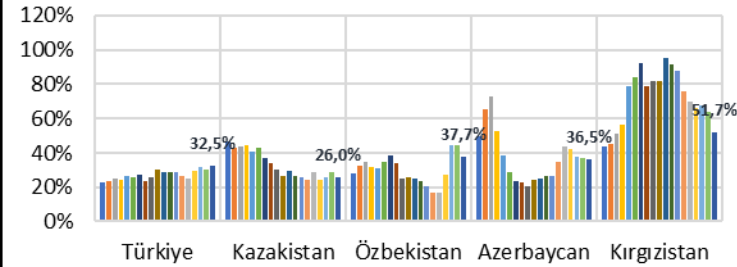
İhracat, GSMH %, 2002-2020

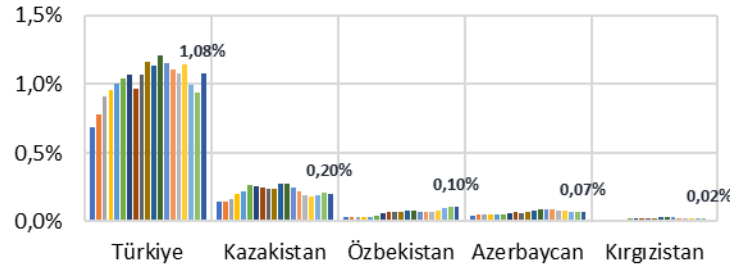
Küresel İhracatın %'si, 2002-2020

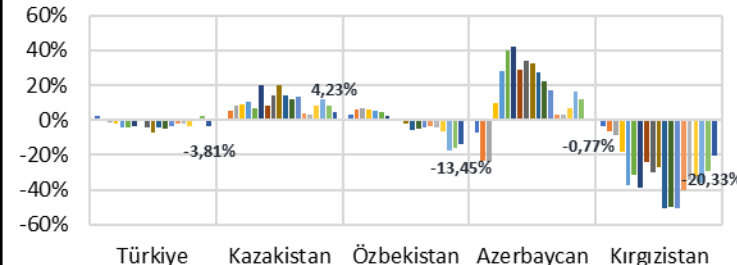
İthalat, GSMH %, 2002-2020

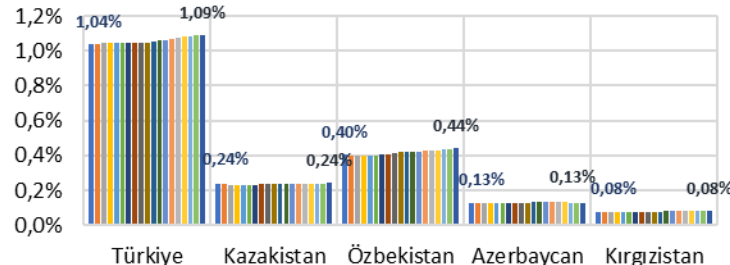
Küresel İthalatın %'si, 2002-2020

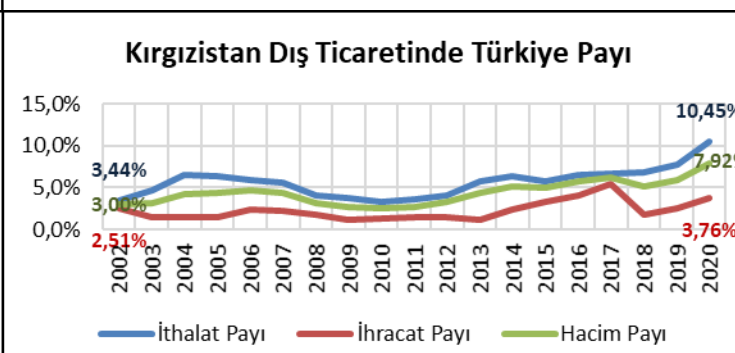
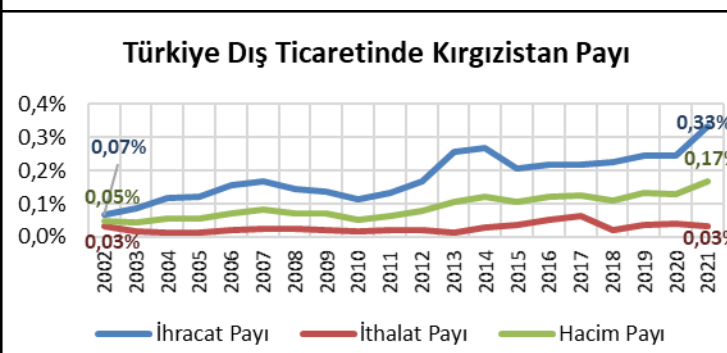
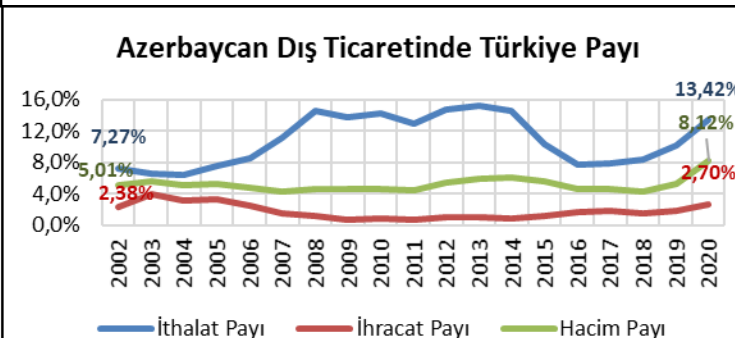
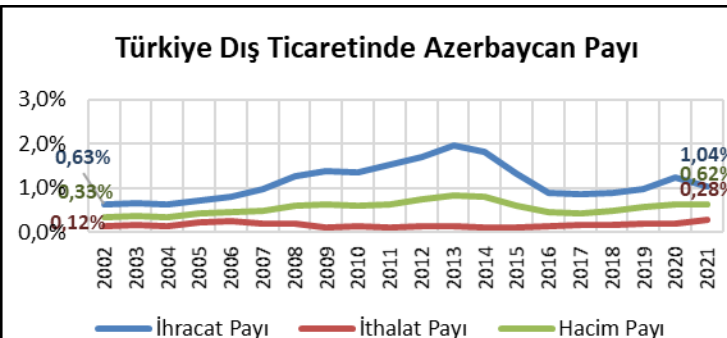
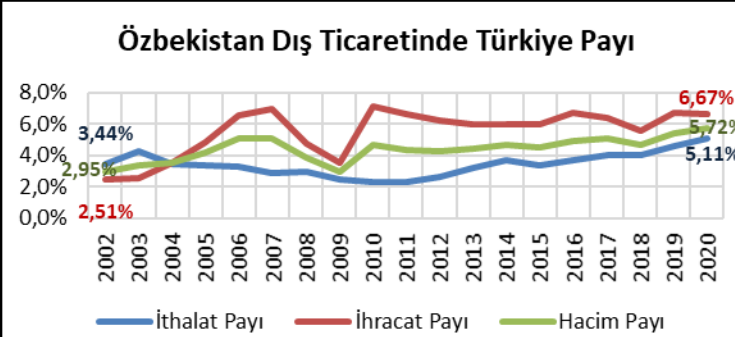
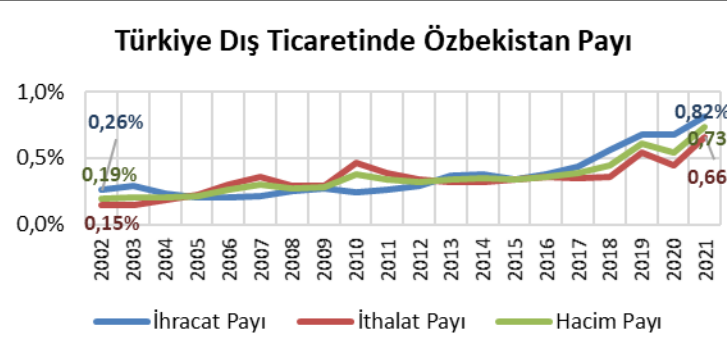
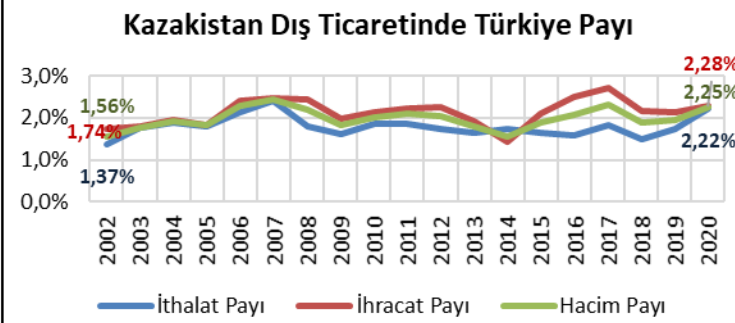
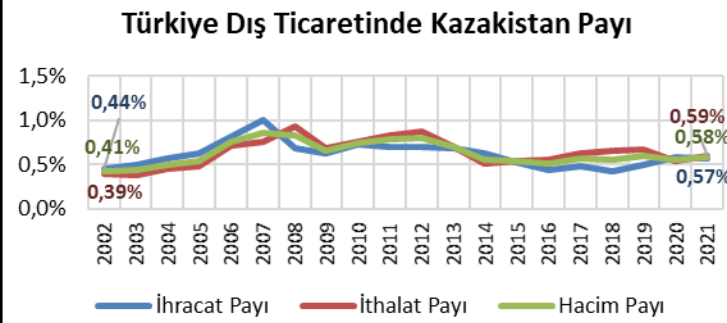
Dış Ticaret Fazla/Açık, GSMH %, 2002-2020

Küresel Nüfusun %'si, 2002-2020

Türkiye ile Ticari İlişkiler

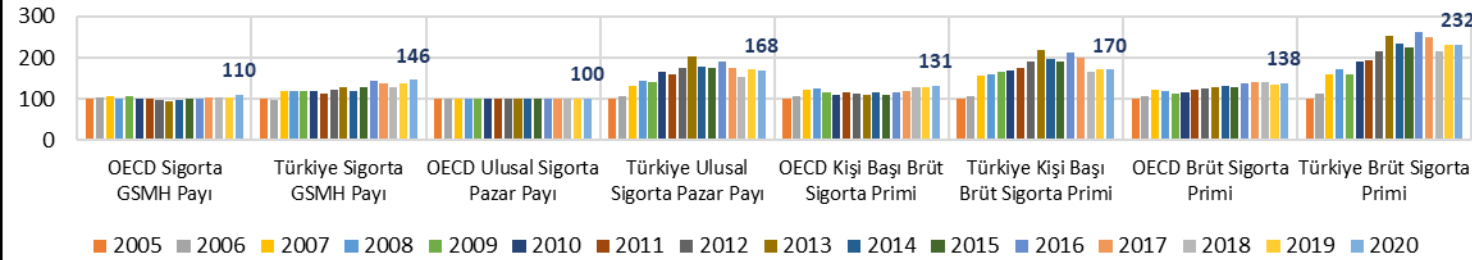

- Kazakistan, Türkiye ticaret hacminin %0,58'ini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %40 arttı.
- Türkiye, Kazakistan ticaret hacminin %2,25'ini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %45 arttı.
- Özbekistan, Türkiye ticaret hacminin %0,73'ünü oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %278 arttı.
- Türkiye, Özbekistan ticaret hacminin %5,72'sini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %94 arttı.
- Azerbaycan, Türkiye ticaret hacminin %0,62'sini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %87 arttı.
- Türkiye, Azerbaycan ticaret hacminin %8,12'sini oluşturuyor. Bu oran 2002'den bugüne %62 arttı.
- Kırgızistan, Türkiye ticaret hacminin %0,17'sini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %267 arttı.
- Türkiye, Kırgızistan ticaret hacminin %7,92'sini oluşturuyor. Bu, 2002'den bugüne %164 arttı.

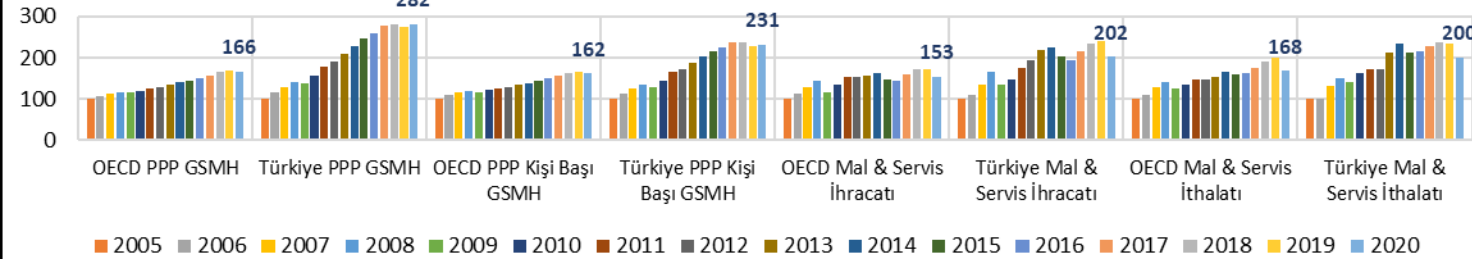
OECD-Türkiye ve Sigortacılık

- OECD ortalamasına kıyasla Türkiye’de sigorta sektörünün bütün kalemlerde büyüme hızı yüksek.

Sigorta Pazarı, 2005=100

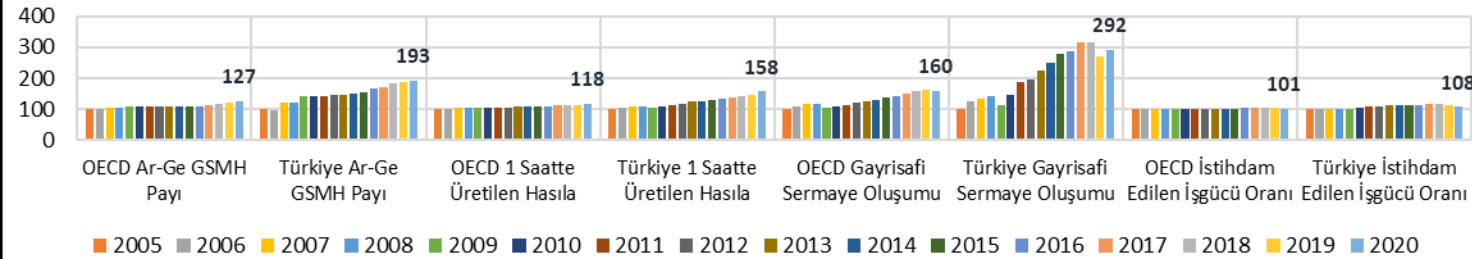

GSMH ve Dış Ticaret, 2005=100

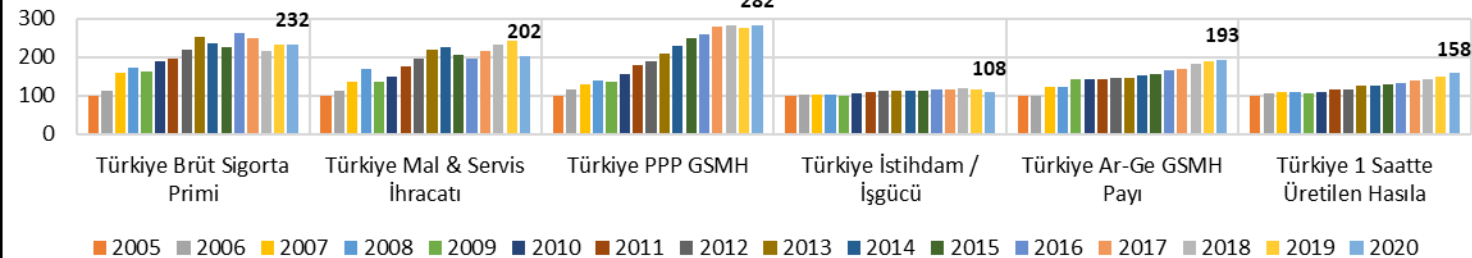
- OECD ülkeleri ortalamasına kıyasla satınalma gücüne göre GSMH ve kişi başı gelir ile dış ticarete Türkiye’nin büyüme hızı yüksek.

Ar-Ge, Verimlilik, Sermaye, İstihdam, 2005=100

- OECD ülkeleri ortalamasına kıyasla Ar-Ge Harcamaları, Verimlilik, Sabit Sermaye Oluşumu ve İstihdamın Tabanının Genişlemesinde Türkiye’nin büyüme hızı yüksek.

Prim vs. İhracat (%90), GSMH (%87), İstihdam (%86), Ar-Ge (%82), Verimlilik (%75), 2005=100

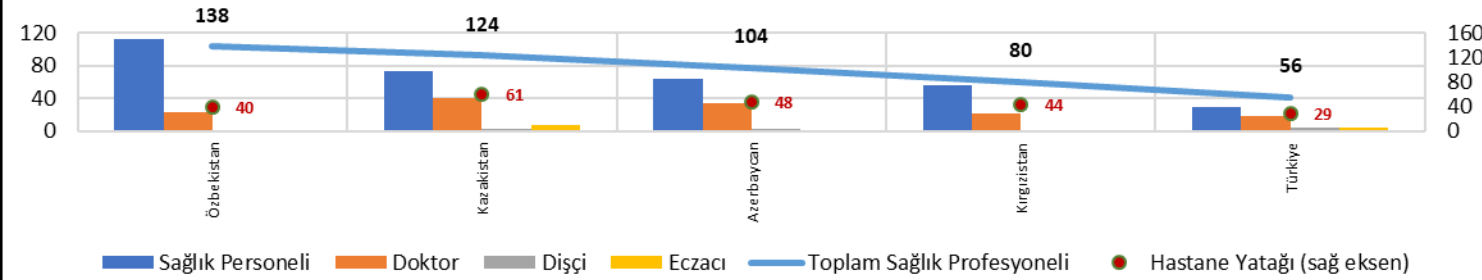

- Üretilen Sigorta Primi ile GSMH, İstihdam, Ar-Ge ve Verimlilik arasındaki korelasyon yüksek.
- Sigortacılık büyürse bu göstergeler, bu göstergeler büyürse sigortacılık büyüyor.**

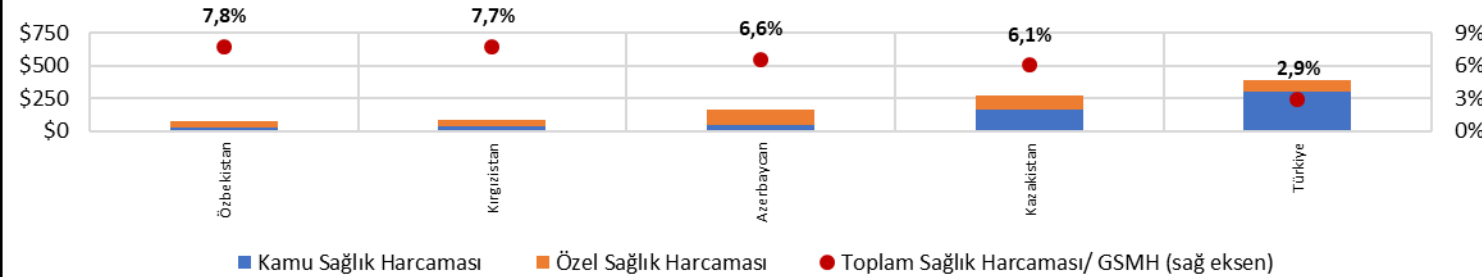
Örnek Verimlilik Karşılaştırması

- Türkiye, belirtilen diğer Türk Cumhuriyetlerine kıyasla bütün sağlık kapasite verilerinde daha az kaynağa sahip.
- Daha düşük sağlık kapasitesi nedeniyle veya buna rağmen Türkiye'nin sağlık harcamalarının GSMH'ndaki oranı daha düşük.
- Türkiye, belirtilen diğer Türk Cumhuriyetlerine kıyasla bütün vatandaşlarının sağlık harcamalarını daha fazla devlet bütçesinden karşılıyor..
- GSMH'ye kıyasla daha düşük sağlık harcamaları ve kapasiteye rağmen 1.000 kişide ölüm sayısında Türkiye daha iyi durumda.
- Nedeni teknoloji ve gelirlerle gelen verimlilik.**

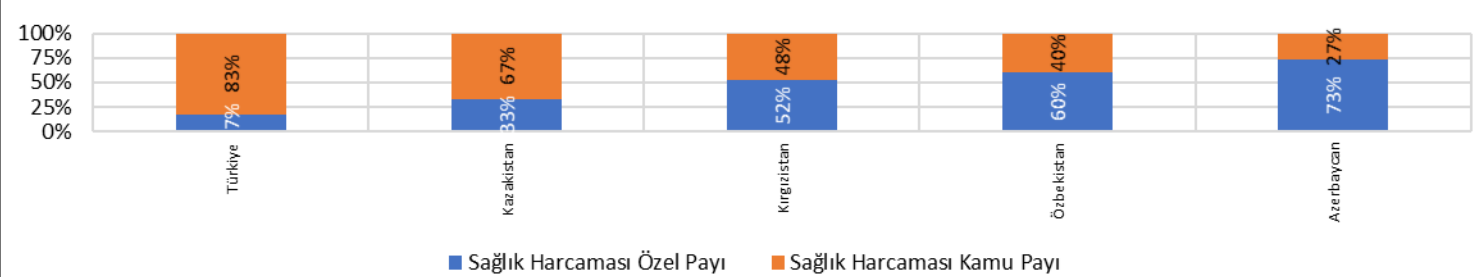
Sağlık Kapasiteleri, 2018 (10.000 kişi için sayı)

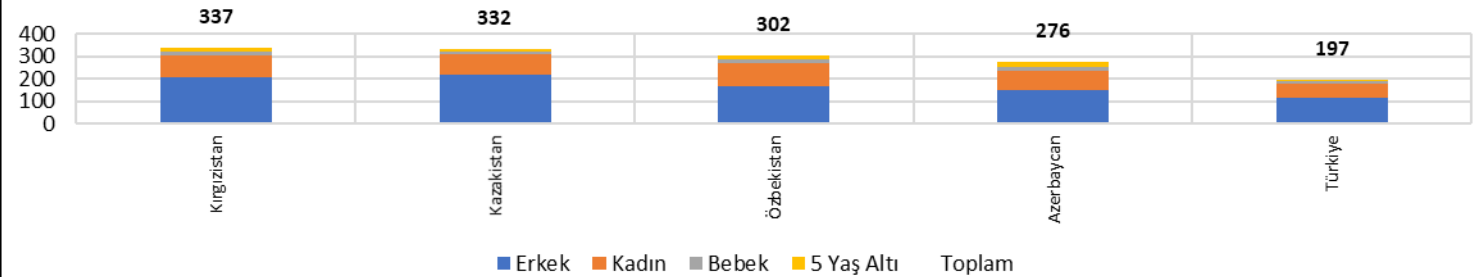
Kamu & Özel Sağlık Harcamaları ve GSMH Payı, 2018

Kamu & Özel Sağlık Harcamaları Payı, 2018

1.000 Kişide Ölüm Sayısı, 2019

Tespitler ve İşbirliği Alanları

- Tespitler:
 1. Sermaye malı ve ara malı ithaline dayalı ihracatçı büyümenin istihdam dışında katkısı düşüktür.
 2. Teknoloji öğrenimi ile sermaye ve ara malı üretimi sağlamayan UDY'nin istihdam dışında katkısı düşüktür.
(Türkiye'nin mevcut düşük reel faiz politikası, teknoloji ile sermaye ve ara malı üretimini artırmayı amaçlamaktadır.)
 3. Karşılıklı verimliliği ve öğrenmeyi artırmak, dış ticareti artırmaktan daha verimli ve sürdürülebilirdir.
 4. Karşılıklılığı sağlamanın en etkin yolu kâr odaklı kaderdaş ortaklıklar (Joint Ventures) kurmaktan geçmektedir.
 5. Sigortacılık ve teknoloji, altyapı bileşenleri olarak, verimliliği ve sürdürülebilirliği artırmaktadır.
 6. Türk sigorta sektörünün regülasyonlarda, merkezi kamu yönetiminde, satış kanallarında, servis süreçlerinde, start-up ekosisteminde, öngörü uygulamalarında sahip olduğu dijitalleşme deneyim ve yetenekleri bu amaçla kullanılabilir.
- İşbirliği Alanları / Sektörleri
 1. Sigortacılık ve Dijitalleşmesi
 2. Otomotiv Sektörü
 3. İlaç ve Tıbbi Cihaz Sektörü
 4. Sağlık Hizmetleri ve Turizmi Sektörü
 5. Örgün ve Yaygın Eğitim Sektörü, Mesleki Eğitim
 6. Altyapı İnşaat ve Madencilik Sektörü
 7. Bilişim Sektörü